

JATKUVAN OPPIMISEN UUDISTUSHANKE

YHTEENVETO 2.4.2020

SEURANTARYHMÄN KOKOUKSEN KESKUSTELUISTA

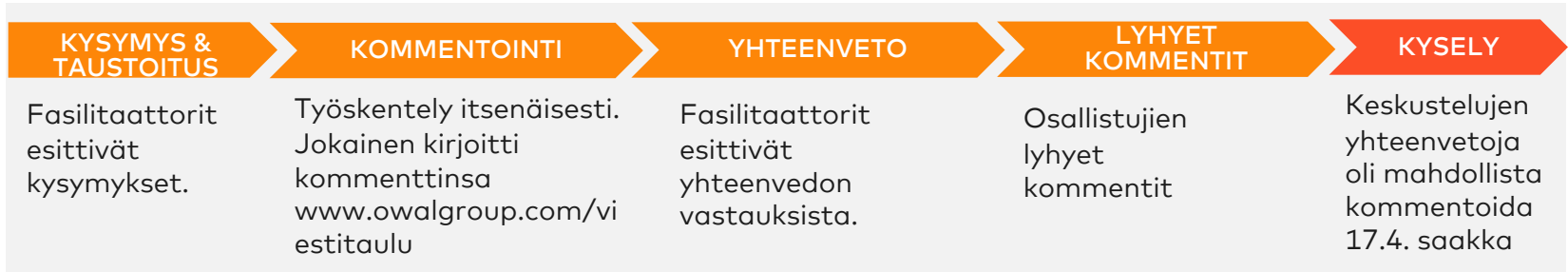

YHTEEVETO KESKUSTELUSTA JA PALAUTTEISTA

KYSYMYKSET

1. Millaisilla toimenpiteillä alueilla tulisi vahvistaa työn ja osaamisen liittoa?
 - Miten esim. palveluprosesseja, työnantajayhteistyötä, koulutussisältöjä tulisi kehittää?
 - Minkälaisia jatkuvaa oppimista tukevia osaamiskokonaisuuksia tulisi tarjota?
2. Miten koulutus saadaan kohdennettua niille, jotka sitä eniten tarvitsevat? – Mitä uutta tarvitaan?
3. Mitä muita kommentteja alustukseen ja evästeitä jatkoon?

TOTEUTUSPROSESSI KYSYMYSTEN LÄPIKÄYMISEKSI

YHTEENVEDOT TEEMOITTAIN

Sisältää myös sähköisen kyselyn kautta saadut täydentävät kommentit.

TYÖN JA OSAAMISEN LIITON VAHVISTAMINEN 1/3

TIIVISTYS KYSYMYKSEN 1 VASTAUKSISTA

- **Yhteistyön tiivistäminen**
 - Eri koulutusasteiden välillä, ja rajapintojen tarkastelu: esim. ammatillinen ja korkea-aste voisivat tuottaa yhdessä osaamista erikoisammattitutkintoihin.
 - Työnantajien ja koulutusorganisaatioiden välinen yhteistyö & työhön integroidut koulutukset.
 - Työnjaosta sopiminen (kumppanuussopimukset, ekosysteemit, ohjaus- ja neuvontapalvelu) alueitasolla.
 - Verkostomainen yhteistyö, joka tavoittaa ELYt, TE-hallinnon, kunnat, koulutuksenjärjestäjät, liitot.
 - Koulutusorganisaatioiden välinen yhteistyö sekä toisaalta kilpailun välttäminen. Mm. opintojen avoin tarjoaminen erilaisille oppijoille verkossa.
- **Ennakoinnin kehittäminen ja tiedon hyödyntäminen:** koulutustarpeiden kartoittaminen ja arviointi alueittain.
- **Koulutustarjonnan näkyväksi tekeminen ja viestiminen työnantajille sekä matalan kynnyksen ohjauspalvelut työikäisille (esim. "Ohjaamot 2.0")**
- **Kannusteita** työntekijöille ja työntekijöille hyödyntää nykyistä paremmin mm. korkeakoulujen tarjoamaan täydennyskoulutusta.
- **Koulutuksen järjestämisen ja tuottamisen selvempi erottaminen:** koulutustarpeiden nopeampi ja suurempi ohjaus koulutuksen tarjontaan.

TYÖN JA OSAAMISEN LIITON VAHVISTAMINEN 2/3

TIIVISTYS KYSYMYKSEN 1 VASTAUKSISTA

- **Joustavat ja räätälöidyt sekä palastellut koulutusmahdollisuudet**
 - Opiskelijan mukaan räätälöidyt opintosisällöt, jotka voisi sisältää eri koulutusasteiden ja oppiaineen valintoja (one-size does not fit all)
 - Mahdollisuus nostaa osaamistasoa ilman pitkää poissaoloa töistä: esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen malli korkeakouluihin / pienemmät kokonaisuudet.
 - Lyhytkestoiset koulutukset ja niiden arvostuksen nostaminen (pois tutkintokeskeisyydestä)
 - Toimialapohjaisuus palveluiden ja koulutusten kehittämisessä.
- **Osaamisen tunnistaminen & siihen liittyvät ohjaus- ja neuvontapalvelut**
 - Tukea sekä työnantajille että työntekijöille osaamisen ja kehitystarpeiden tunnistamiseksi, sanoittamiseksi ja osaamisen kehittämiseksi.
 - Työssä tapahtuvan oppimisen näkyväksi tekeminen: esim. osaamismerkein, integroidusti koulutukseen ja työnohjauksellisesti.
 - Osaaminen matalalla kynnyksellä Koskeen.
 - Kannuste ja kannustus kehittää osaamista työn ohessa.
 - Osaamisen täysimittainen hyödyntäminen työpaikoilla; prosessien kehittäminen.

TYÖN JA OSAAMISEN LIITON VAHVISTAMINEN 3/3

Kyselyllä saadut täydentävät kommentit tilaisuuden jälkeen

Täydentävään kyselyyn saatiin neljä vastausta, joista yksi kertoi, että kokonaisuus vastasi hyvin omia käsityksiä ja kolme täydensi näkemyksiään:

1. Vastauksissa korostuu järjestelmätasolla viranomaisten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyön kehittäminen. Kysymys työn ja osaamisen liitosta liittyy ennen kaikkea tavoitteeseen tuoda oppiminen systemaattisella ja strategisella tavalla osaksi työtä. Koulutustarjonnan näkökulmasta olennaista on lähteä miettimään pedagogisia ja järjestelmätason ratkaisuja sille, miten osaamisen kehittäminen saadaan paremmin integroitua osaksi työtä niin, että hankittu osaaminen on tunnistettavissa ja tunnustettavissa.
2. Työn ja osaamisen liitossa amm/amk -oppilaitosten ja TE-hallinnon yhteistyön kehittäminen on tärkeä alueilla. Oppilaitoksilla on kattava kuva alueen työmarkkinoista ja siitä, mitä osaamista alueen työelämä tarvitsee.
3. Yhteistyön tiivistäminen: Huomioitaisi myös tutkinto-/koulutusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat. Mahdollistetaan osaamista koskeva vuoropuhelu eri koulutusorganisaatioiden ja työpaikkojen ja niiden työntekijöiden kesken (toisilta oppiminen). Osaamista koskevat neuvontapalvelut ovat tärkeitä sekä työnantajille että työntekijöille.

KOULUTUKSEN KOHDENTAMINEN 1/3

TIIVISTYS KYSYMYKSEN 2 VASTAUKSISTA

- **Joustava koulutustarjonta**
 - Tarjoamalla tutkinnonosia ja sitä pienempiä kokonaisuuksia joustavasti ns. avoimina opintoina. Matalankynnyksen mahdollisuudet hankkia osaamista (esim. Mooc:t)
 - Tarjonnan palvelumuotoilu: opiskelumuotojen ja -menetelmien kehittäminen eri ryhmille sopivaksi.
 - Vapaan sivistystyön oppilaitosten hyödyntäminen, oppilaitosten verkostoyhteistyö sekä digitaaliset ratkaisut alueellisen kattavuuden varmistamisen tueksi.
 - Käytännönläheiset koulutukset ja tutkintojen osien tarjoaminen. Työpaikalla tapahtuvaa oppimista tulisi lisätä ammatillisia taitoja koskevissa koulutuksissa.
- **Matalasti koulutetut ja aliedustetut ryhmät**
 - Rahoitusmalleilla tulee ohjata kohdentamaan koulutusta matalasti koulutetuille.
 - Muutos työpaikoilla: muutoin koulutuksessa aliedustetut ryhmät ovat aliedustettuja myös työnantajan maksamissa koulutuksissa
 - Ohjaus-, mentorointi- ja tukipalvelujen saatavuus varmistettava kaikille ryhmille. Ohjaushenkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen työelämäyhteistyössä ja resurssien varmistaminen.
- **Muuttunut tilanne:**
 - Pandemian myötä lomautetut ja irtisanotut akuutiksi kohderyhmäksi ketteriin toteutuksiin ja ohjaus- ja neuvontapalveluiden vahvistaminen.

KOULUTUKSEN KOHDENTAMINEN 2/3

TIIVISTYS KYSYMYKSEN 2 VASTAUKSISTA

- **Korkeasti koulutetut**
 - Palveluissa tulee huomioida myös korkeasti koulutetut
 - Juostavilla malleilla ja ohjauksen kehittämisellä tulee varmistaa, että useampi saa korkeakoulutuksen
- **Tiedolla ja johtaminen ja ennakointi**
 - Ennakoinnin kehittäminen, ennakoititiedon hyödyntäminen. Mm. maakuntakohtaiset katsaukset tarpeista.
 - Valtakunnalliset käytännöt osaamisen kartoittamiseen ja tunnistamiseen.
 - Parempi tietopohja nykyisten toimien ja rahoituksen vaikuttavuudesta. Esim. osallistuneiden taustat vaikuttavuustavoitteisiin.
- **Yhteistyö ja viestintä:**
 - Velvoitteiden ja kannusteiden hyödyntäminen yhteistyön vauhdittamiseksi
 - Mahdollisuuksien viestintä ja kokemusten vaihto
 - Koulutuksen saavutettavuuden parantaminen esim. alueellisten oppilaitosten verkostoilla.

KOULUTUKSEN KOHDENTAMINEN 3/3

Kyselyllä saadut täydentävät kommentit tilaisuuden jälkeen

Täydentävään kyselyyn saatiin neljä vastausta, joista yksi kertoi, että kokonaisuus vastasi hyvin omia käsityksiä ja kolme täydensi näkemyksiään:

1. Vaikka keskustelussa on hyvin tuotu esiin tarvetta joustaville ja monipuolisille palveluille ja ratkaisuille, merkittävää muutosta aliedustettujen ryhmien osallistumisessa ei tule tapahtumaan, ellei muutosta lähdetä viemään eteenpäin työpaikkatasolla. Samat ryhmät jotka ovat aliedustettuina formaalissa koulutuksessa osallistuvat kaikkein vähiten myös työnantajan maksamaan henkilöstökoulutukseen. Siksi jatkuvan oppimisen uudistukseen olisi erittäin tärkeää kytkeä työpaikat mukaan.
2. 75%:n työllisyysasteen tavoitteeseen vastaamiseksi ilman perusasteen jälkeistä koulutusta oleva (600 000) ovat keskiössä (työllisyysprosentti 43).
Prioriteettina työnteon uudet muodot digitaalisella alustalla. Haaste on kohdattu nyt korona-aikana.
3. Korostaa palvelumuotoilun tarvetta.

MUUT KOMMENTIT JA EVÄSTYKSET JATKOON

TIIVISTYS KYSYMYKSEN 3 VASTAUKSISTA

- **Yhteistyö ja sen merkityksen korostaminen.**
 - Eri toimijoiden kuuleminen, esim. ELY, TE-hallinto.
 - Koulutussisältöjen kehittämisessä korostuvat aluetaso, kansallinen taso ja kansainvälinen taso
 - Pitkäjänteinen yhteistyö
 - Hyvien kokemusten ja oppien jakaminen
- **Lähtökohdan määrittely:** puhutaanko koulutusjärjestelmän uudistamisesta vai laajemmin työelämän osaamistarpeisiin vastaamisesta?
 - Mahdollisuus koulutusjärjestelmän laajempaan uudistukseen kohti joustavampia tutkintoja
- **Aluenäkökulma:**
 - Alueen ennakoinnin uudistaminen
 - Alueiden eri tilanteiden ja tarpeiden huomioiminen (esim. kohtaanto-ongelmat)
 - Huomioitava, ettei kaikilla alueilla ole riittävää koulutustarjontaa työelämän tarpeisiin.
- **Kannustusta koulutuskentän toimijoille tulevaan stressitestiin!**